

De start van het jubileumjaar

1-6-2000

1-1-2025

RANDVERSCHIJNSELEN

Jaargang 25 - nummer 3 - 30 januari 2025

Correspondentieadres: Burg.
Bolwidtweg 12
3233 DM Oostvoorne
E-mailadres
Redactie
Tekstverwerking/Vormgeving
E-mail

secretariaat.hrm.2000@gmail.com
Ger Buitink en Roel Korpershoek
Ger Buitink
redactie.hrm@gmail.com

Bestuur Randstedelijk Mannenkoor

Voorzitter

Martin Ariaans
06-21884632
voorzitter.hrm@gmail.com

Penningmeester

Hans van Son
06-46737049
boedha1958@gmail.com

Secretaris

Jan Willem Driesprong
06-12506837
secretariaat.hrm.2000@gmail.com

Vice-voorzitter

Willem de Swart
06-30046870
deswartwillem47@gmail.com

Comm. PR

Cor Kreft
06-14274866
prcom.hrm@gmail.com

Comm. Activiteiten

Koos Bouter
06-13372633
j.bouter@kpnmail.nl

2° Penningmeester

Cees Brobbel
0181-414279
cees.brobbel@hetnet.nl

2° Secretaris/notulist

Jan Modderman
06-38599471
jmodderman53@gmail.com

Muziekcommissie

Arjan Breukhoven
010-4211882
info@arjanbreukhoven.nl

Robert Wilschut
06-40175621
rjwilschut@gmail.com

Arie van Sintmaartensdijk
0181-626184
jacomijntje46@gmail.com

Leo Molendijk
0186-691884
l.molendijk@kpnmail.nl

Cor Kreft
010-4383318
corkreft51@outlook.com

Koormeester

1° Koormeester
Leo van Kooij
0181-213952
l.van.kooij@outlook.com

2° Koormeester
Jan Willem Driesprong
06-12506837
secretariaat.hrm.2000@gmail.com

3° Koormeester
Cor Kreft
010-4383318
corkreft51@outlook.com

Gastheren

1° Tenoren
Leo Molendijk
0186-691884
l.molendijk@kpnmail.nl

2° Tenoren
Cor Kreft
010-4383318
corkreft51@outlook.com

Baritons
Jan Modderman
06-38599471
jmodderman53@gmail.com

Bassen
Peter Spanjersberg
06-22935791
peter10021951@gmail.com

vervanger
vacant

vervanger
Cees Neuteboom
0181-620080
cetruneuteboom@outlook.com

vervanger
Ger Beikes
06-11300722
gerbeikes.hrm@gmail.com

vervanger
Peter Hoevenaars
0181-310807
pjhoevenaars@planet.nl

Diversen

Erelid: Ton Kooren en Ger Beikes

Repetities: Iedere donderdag om 19.30 uur in De Verbinding, Eikenlaan 2, 3203 BK Spijkenisse, 0181-610362

Contributie: € 23,00 per maand; over te maken per eerste van de maand op RABO bank nr.:
IBAN NL24 RABO 3160 3246 13 van Het Randstedelijk Mannenkoor te Spijkenisse.

Donateur worden? : Voor slechts € 50,00 per jaar kunt u het koor steunen. In ruil voor die steun krijgt u gratis 1x toegangskaart voor eigen concert naar keuze en 6 x per jaar het clubblad Randverschijselen. Betaling zie contributie.

Kledingbeheer: Cors Weijers, Maasboulevard 137, 3207 RL Spijkenisse Tel. 06-80131042
E-mail: cweijers@chello.nl

Kleding:
Formeel 1: rood jasje, gilet, zwart overhemd, rode vlinderstrik (nieuw), rode pochet (nieuw), zwarte smokingbroek, zwarte sokken, zwarte schoenen.
Formeel 2: zwart smokingjasje,ivoorkleurig overhemd, zwarte smokingbroek, zwarte sokken, zwarte schoenen.
Formeel 3: crèmekleurig smokingjasje, ivoorkleurig overhemd, zwarte smokingbroek, zwarte sokken, zwarte schoenen.
Diversen : bij formeel 2 en 3 kunnen we gebruik maken van rode vlinderstrik/rode pochet (nieuw) of gestreepte vlinderstrik/pochet.

Website: www.randstedelijkmannenkoor.nl
E-mail: info@randstedelijkmannenkoor.nl

15

25

blz. 2-3	Colofon
blz. 4	Inhoudsopgave
blz. 5	Van de voorzitter
blz. 6-7	Van de redactie
blz. 8	Wie is er jarig
blz. 10	10 jaar Gemeente Nissewaard
blz. 11	Het dak eraf
blz. 12-13	Column:Eindelijk weer normaal
blz. 15-16	Wat hebben Sanne en ....
blz. 17-19	De zoektocht naar de eerste tenor
blz. 21-23	Verslag van het kerstconcert
blz. 25-28	Waarom niet nu
blz. 29-31	Tijdreiziger Bach
blz. 32-34	Opa Klaas en de e-bike

“En dan, sta je ineens hier”, dat waren mijn eerste woorden als vers aangestelde voorzitter achter de microfoon.
Dat gebeurde precies één week voor het Kerstconcert.

En toen kwamen ineens veel momenten voor de eerste keer.

- Voor de eerste keer het Kerstconcert openen.
- Voor de eerste keer het Kerstconcert sluiten.
- Voor de eerste keer her nieuwjaarsreceptie openen.
- Voor de eerste keer een bestuursvergadering.

En zo zullen er nog wel een paar “eerste keer” momenten volgen.
Zoals ook deze eerste woorden in onze “Randverschijnselen”.

Het bestuur is er alles aan gelegen om speciaal dit jaar heel goed te laten verlopen.

Het is natuurlijk ons jubileumjaar. Het Randstedelijk Mannenkoor bestaat 25 jaar. En dat gaan we vieren.

Ik kijk vooral uit naar onze Belgische stedentrip Brugge, Ieper en Gent.

In mijn Nieuwjaar-praatje heb ik laten doorschemeren, dat er een aantal uitdagingen op ons pad komen.

En dat kan niet anders zijn dan vooral de financiële zijde van ons koor.
Het bestuur zal zich binnenkort gaan beramen, hoe we de kosten in de hand kunnen houden.

Dat wil zeggen, snijden in de kosten en/of zorgen voor een aantal nieuwe koorleden.

Voor dat laatste zijn er de laatste jaren al velen oproepen gedaan.

Helaas met weinig resultaat.

Daarom vraag ik nu aan de leden om met ideeën te komen, hoe we het aantal van 56 kunnen verhogen.

Het bestuur houdt zich aanbevolen voor deze ideeën.

Op de komende ledenvergadering (staat gepland voor donderdag 27 maart aanstaande) zal het bestuur zeker verder op deze financiële situatie ingaan.

Ondanks deze uitdagingen, hoop ik echt dat we een goede toekomst tegemoet gaan.

Maar vooral **“doorgaan met zingen”**.

Martin Ariaans

Het is inmiddels bij iedereen wel bekend dat 2025 ons jubileum jaar is waar de komende maanden vanuit het bestuur en de jubileum commissie veel informatie naar ons toekomt.

Maar op 9 januari werd er eerst geklonken op het nieuwe jaar. Onder het genot van een hapje en een drankje werd er veel gepraat en gelachen en zelfs meegezongen met het trio onder leiding van Jan Bonnier ooit zelf een koorlid van ons koor.

De avond werd afgesloten met het gezamenlijk zingen van enkele nummers uit ons repertoire. Voor sommigen toch wel moeilijk om naast een andere stem te staan en dan je eigen stem zingen.

Wat is er verder zo te lezen in deze uitgave? Genoeg verhalen en uitvoerig over het kerstconcert in Brielle. Voor koorleden die nog niet op de website hebben gekeken, een volledige foto-reportage van Joost de Koning is te bewonderen onder de kop Foto's.

Foto album

HOME

Het Randstedelijk Mannenkoor beschikt over een uitgebreide verzameling foto en filmmateriaal. Klik op het gewenste jaar om alles te bekijken.

JAAROVERZICHT 2024

JAAROVERZICHT 2023

Na het openen van de website eerst op foto's klikken en daarna op jaaroverzicht 2024

Hierna op fototoestel Kerstconcert klikken en de reportage verschijnt.

Veel plezier met het lezen en foto's kijken

Het volgende nummer verschijnt op 20 maart 2025

Inleveren van kopij uiterlijk op 9 maart 2025

Insturen naar: redactie.hrm@gmail.com

Op:	wordt:	jaar:
6-2	Peter Hoevenaars	83
-2	Peter Spanjersberg	74
20-2	Hans de Bruin	81
24-2	Ies Dekker	75
7-3	Rein van Eijk	83
9-3	Leo Molendijk	74
18-3	Martin Ariaans	75

Allemaal van harte gefeliciteerd en een fijne verjaardag toegewenst.

10 jaar
Gemeente Nissewaard
&
25 jaar
Het Randstedelijk Mannenkoor

En daar zitten we dan twee jubilarissen tijdens de nieuwjaarsreceptie van de Gemeente Nissewaard. Burgemeester Foort van Oosten trapte in zijn nieuwjaarstoespraak het jubileumjaar af voor de Gemeente Nissewaard. Nog voordat ik een stap in het gemeentehuis had gedaan, werd mij dat al duidelijk. Groots op de gevel werd al duidelijk aangegeven het 10-jarig bestaan van deze gemeente. Tijdens de drukbezochte receptie werd het glas geheven, en de wens uitgesproken dat 2025 een gezond, gelukkig en ook een mooi jubileumjaar mag worden.

En dat geldt natuurlijk ook voor ons als HRM. Het is alweer 25 jaar geleden dat wij in september 2000 het gebouw de Stede, naast de Michaelkerk, bij elkaar kwamen voor de eerste repetitie. En dat is ook wat ik vertelde tegen Burgemeester Foort van Oosten, toen ik hem de hand schudde en hem al het goeds wenste voor 2025. En dat was ook de reden dat ik hem vroeg om ons als jubilarissen te laten vastleggen op de gevoelige plaat, en dat was natuurlijk geen probleem. Zie het resultaat.

Rest mij nog de Gemeente Nissewaard en ons als koorleden van Het Randstedelijk Mannenkoor een mooi jubileumjaar toe te wensen.

Cor Kreft

“Het d^{ak} eraf”

Dat was me toch wat! Op de laatste repetitieavond voor het kerstconcert in Brielle, in de mooie oude Sint-Catharijnekerk, zei Arjan, zoals we dat van hem gewend zijn: “Het dak eraf”.

Op dat moment reageerde ik nogal fel dat ik daar bezwaar tegen maakte. Het was als grapje en ludiek bedoeld.

Later begreep ik dat er zangers waren geweest, die dachten dat ik het meende en boos was. Maar dat was zeker niet zo.

In de 24 jaar dat ik gids was in Brielle, heb ik veel verteld in- en van de kerk. Juist over het dak, omdat dat nogal bijzonder is gebouwd, vandaar mijn goed bedoelde reactie. Overigens: van het concert heb ik genoten. Het was fijn om erbij te zijn.

Door jullie inzet en warmte voor de koorzang en het vuur waarmee Arjan dirigeerde, ging het brandalarm af.

Welk mannenkoor krijgt dat voor elkaar? Bravo!

Voor 2025 wensen wij, Elly en ik jullie alle goeds, veel gezondheid en zangplezier toe.

Piet Eland
bariton

Eindelijk weer normaal

De oliebollen zijn koud, de kerstboom ligt weer naakt op zolder en de laatste restjes oliebollenlucht hebben de garage verlaten: we hebben het weer gehaald. De kerstdagen en oud en nieuw, voor velen een feestelijke periode vol warmte en gezelligheid, maar voor anderen toch vooral een loodzware marathon van verplichte glimlachen, culinaire hoogstandjes en overvolle agenda's. Persoonlijk haal ik opgelucht adem. Het normale leven kan weer beginnen.

Met januari komt er een nieuwe start. Een frisse bladzijde waarop we ons mogen verheugen op wat écht belangrijk is: het jubileumjaar van ons geliefde mannenkoor. De feestdagen mogen dan achter de rug zijn, maar voor ons begint de echte festiviteit pas! Het mannenkoor viert binnenkort een indrukwekkend jubileum. Een mijlpaal die niet alleen symbool staat voor traditie, saamhorigheid en muziek, maar ook voor de tijdloze kracht van samenzang.

Het jubileumjaar belooft iets bijzonders te worden. Denk aan memorabele concerten, een volle zaal of kerk met publiek dat rechtop gaat zitten zodra wij onze kelen openen, en natuurlijk ook de momenten na afloop. Want zingen, dat doen wij niet alleen voor anderen – wij doen het net zo goed voor die gezellige kop koffie of drankje in de pauze, waar verhalen van toen weer tot leven komen en het enthousiasme over wat komen gaat tot in lengte van dagen doorklinkt.

Wat is er mooier dan je stem laten samensmelten met die van je kameraden? Om keer op keer te ervaren dat onze harmonie

– soms na stevig repeteren – haar publiek weet te raken? Het jubileum herinnert ons eraan hoe belangrijk een plek is waar generaties elkaar vinden, waar zingen meer is dan noten treffen: het is verbroedering, verdieping en, soms, een bevrijding na al die decemberverplichtingen.

Dus weg met de aftelkalender, de winterdip en de glühweinkater. Wij kijken vooruit, richting het licht, richting muziek. Kerst was mooi, oud en nieuw geslaagd, maar er wacht iets waar wij écht van opleven. Dat jubileumjaar, dat zal de kroon zetten op alles wat wij als mannenkoor koesteren.

En mochten jullie denken dat we alleen maar kunnen zingen: ook toosten doen wij niet onverdienstelijk. Proost op het nieuwe jaar, proost op het jubileum en bovenal: proost op muziek die verbindt!

Wat hebben Sanne, Evert, Henk Jan, Orpheus en Arjan samen met HRM gemeen?

Het voor elkaar krijgen om op donderdag 19 december jl. een mooi Kerstconcert geven voor een geweldig publiek in een volle Sint-Catharijnekerk in Brielle.

Ook dit jaar weer was het onze dirigent Arjan weer gelukt om een mooi programma in elkaar te zetten, met geweldige solisten als gast.

Na het welkomstwoord door onze nieuwe voorzitter Martin, wat het beurt aan het uit Oekraïne afkomstig Vocaal Ensemble Orpheus. Zij zorgde al voor een goed begin van het concert. Wat een volume kwam er uit die kelen.

Henk-Jan Drost blies op een mooie wijze het lied “Il Silenzio” uit zijn trompet, en wij als HRM lieten vervolgens onze stembanden aan het werk, door “Hope was born” en het “ I’ll be home for Christmas” ten gehore te brengen.

Vervolgens was het de beurt aan de jonge Sanne Lam, die met haar prachtige vioolspel het publiek wist te beroeren met het mooie “Love Theme” en het “Meditation” uit Thaïs.

Na de pauze werd het bekende “Stille Nacht, heilige nacht” gezongen door HRM samen met Vocaal Ensemble Orpheus.

Orpheus zorgde er bijna voor dat het dak van de Sint-Catharijnekerk ervan afging door het “Halleluja” van Händel uit te voeren.

Het “Cantique de Noël” werd de Grande finale.

Na het slotwoord van onze voorzitter werd het concert afgesloten met het zingen van het “Ere zij God”.

We kunnen terugkijken op een geslaagd Kerstconcert, en kijken al uit naar ons volgende concert hier in deze mooie Sint-Catharijnekerk.

En dat hebben Sanne, Evert, Henk Jan, Orpheus en Arjan samen met HRM gemeen!

Cor Kreft

De zoektocht naar de Eerste Tenor

Er was eens een mannenkoor in een klein dorpje, een groep vol trotse grijze haren, sterke leesbrillen, en hoorapparaatjes die met piepjes de maat aangaven. De jongste zanger was 72, en de oudste...? Nou ja, die moest elke keer tijdens de pauze worden gewekt.

De bassen deden hun werk goed – of ze nu zongen of diep zuchtten, het klonk altijd indrukwekkend. De baritons hadden wat moeite met onthouden welke noot ze moesten zingen, maar dat merkte niemand. De echte crisis zat bij de eerste tenoren. De twee die het vak al jaren uitvoerden, waren inmiddels zo schor dat ze meer klonken als een duo kraaien na een lange nacht.

“We hebben jong talent nodig!”

Tijdens de repetitie klopte dirigent Wim met zijn stokje op het standaard. “Mannen,” zei hij plechtig, “we moeten de waarheid onder ogen zien. Zonder frisse stemmen in de eerste tenor, klinken we binnenkort alsof we bij de vogeltjesvereniging zitten.”

Er viel een bedrukte stilte, tot Jan, een bas die altijd recht voor zijn raap was, mompelde: “Misschien kunnen we er een van de karaokeavond in het buurthuis wegkapen.”

Het plan

De heren verzonnen een plan: een auditiemiddag! Flyers werden gedrukt en verspreid in de supermarkt en bij het station, met daarop de aanlokkelijke tekst: *“Word de stem van de toekomst! Eerste tenoren gezocht! Gratis koffie, koekjes en een levenslange vriendschap!”*

Er kwam precies... één reactie. En die was van een vrouw die dacht dat ze auditie deed voor een kookprogramma.

Het creatieve idee

“Ik heb het!” riep Koos, de oudste van de groep, die erom bekend stond lichtelijk vergeetachtig te zijn. “We bellen de middelbare school!” De anderen haalden hun schouders op. Het was geen slecht idee – wie weet hadden die pubers verborgen zangtalent!

De auditiedag

De grote dag brak aan. Drie puberjongens werden naar de repetitieruimte gestuurd door hun muziklerares, omdat ze volgens haar *“goed konden roepen op het schoolplein.”*

Dirigent Wim liet ze plaatsnemen en gaf de aanzet voor een stuk uit Händel’s *Messiah*. De eerste jongen begon te zingen, maar na tien seconden brak hij af. “Hoe lang duurt zoiets? Een minuutje of twee?” vroeg hij met een gapend gezicht. De tweede jongen vroeg: “Kan het ook met autotune?”

De derde kandidaat... bleef zitten met zijn koptelefoon op. Hij dacht dat het een stilte-experiment was.

De onverwachte oplossing

De mannen hadden de hoop bijna opgegeven. Maar toen stapte er onverwachts een twintiger binnen met een gitaar op zijn rug en een licht verwarde blik. “Ehm,” begon hij, “ik hoorde over jullie auditie en... eigenlijk lijkt het me wel tof.”

De heren keken elkaar aan. Een écht jonge eerste tenor! Ze hielden hun adem in.

Hij begon te zingen en... het was perfect. Warm, helder, zuiver! De mannen sprongen op van blijdschap – of in ieder geval, zo goed als mogelijk op hun leeftijd. Ze besloten hem direct aan te nemen.

Een kleine verrassing

Een week later tijdens de eerste gezamenlijke repetitie ontdekte de groep iets belangrijks: hun nieuwe tenor kon inderdaad geweldig zingen... maar hij kon géén noot lezen.

Hij zong de muziek uit z'n hoofd. En als het misging? Geen probleem. Dan improviseerde hij gewoon!

Wim slaakte een diepe zucht. “Nou, mannen,” zei hij, “tenminste klinkt hij niet als een kraai. En misschien brengt hij meer vrienden mee. Jong geleerd is oud gedaan, nietwaar?”

En zo kwam er wat jong bloed bij het koor. Nou ja. iong... ééntie. Maar dat was een begin.

Burt Ginkie

*Scheepvaartbedrijf
Ant. Kooren BV*

*Koninginnelaan 132
3181 GK Rozenburg*

*Tel. (0181) 21 66 54
FAX (0181) 2196 00*

autotel. 06 - 547 581 75

Verslag van het Kerstconcert in de Sint Catharijnekerk in Brielle

Op donderdagavond 19 december 2024 vond er een prachtig kerstconcert plaats in de Sint Catharijnekerk in Brielle. Het concert werd georganiseerd door het Randstedelijk Mannenkoor, onder leiding van dirigent Arjan Breukhoven. Zij kregen hulp van het Vocaal Ensemble Orpheus, violiste Sanne Lam, trompettist Henk Jan Drost en organist Evert van de Veen.

Een sfeervolle avond

De Sint Catharijnekerk was mooi verlicht en zorgde voor een magische achtergrond. Het publiek zorgde voor een goed gevulde kerk. De muziek bracht meteen een warme kerstsfeer. Het mannenkoor begon sterk met het bekende Gloria in excelsis Deo met aansluitend samenzang Komt allen tezamen.

Na het welkomstwoord van onze nieuwe voorzitter Martin Ariaans werd het meteen een muzikaal feest met het Vocaal Ensemble Orpheus, die met een aantal a-capella uitvoeringen het publiek ademloos achterlieten. Hun nauwkeurige harmonie en rijke klankkleur voegden een internationaal tintje toe aan de avond.

Mooie optredens

Henk Jan Drost vervolgde met het bekende nummer Il Silenzio. Sanne Lam speelde prachtig op haar viool en bracht met het nummer Meditation rust in de muziek. Organist Evert van de Veen bespeelde het grote kerkorgel met veel kracht en gevoel. Het Oekraïense vocaal ensemble Orpheus zong prachtig en voegde iets bijzonders toe aan de avond.

Hoogtepunten

Een hoogtepunt van het concert was toen Orpheus het nummer Hallelujah van G.F. Handel zongen. Maar ook vooral bij het lied *Stille Nacht* was het publiek zichtbaar ontroerd. De grande finale werd afgesloten met het bekende Cantique de Noël met als solist een van de zangers van Orpheus. Het laatste nummer was *Ere Zij God*, waarbij iedereen in de kerk mocht meezingen. Dit zorgde voor een prachtige afsluiting van de avond.

Een geslaagde avond

Het kerstconcert was een groot succes. Het Randstedelijk Mannenkoor en alle muzikanten lieten zien hoeveel talent en passie zij hebben. Voor het publiek was het een avond om niet te vergeten.

Iedereen ging naar huis met een warm kerstgevoel en een groot applaus voor de artiesten.

Ger Buitink.

Voormalig hoofdkantoor van HAL, thans Hotel

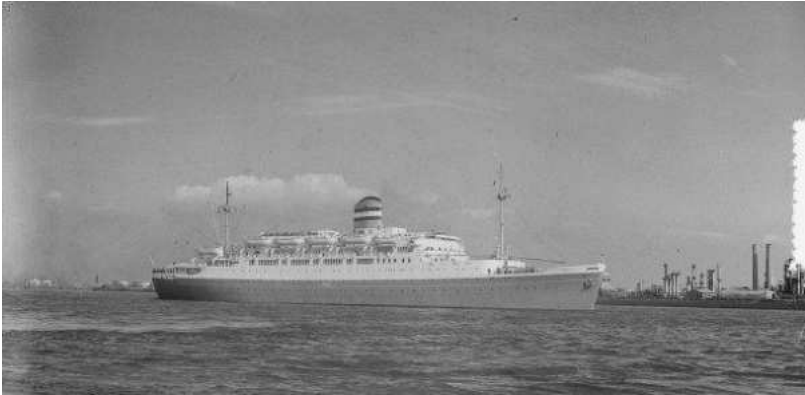
Waarom niet nu (1)

Geschiedenis van de Holland-Amerika Lijn

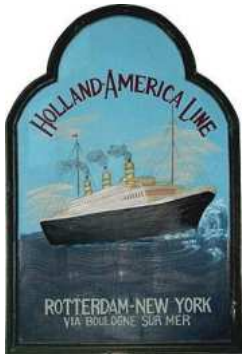
Waarom niet nu is het motto van de Holland Amerikalijn. In de komende Randverschijnselen zal ik hier over gaan schrijven. Deze keer over het ontstaan van de HAL, en vervolgens over de schepen die onder de vlag van de Holland-Amerika Lijn hebben gevaren.

De Holland-Amerika Lijn was een roemruchte passagiersdienst tussen Rotterdam en New York, waar sinds de jaren '70 van de 19e eeuw miljoenen mensen de overtocht tussen Europa en Amerika mee gemaakt hebben.

De Holland-Amerika Lijn ontstond in 1871 met de oprichting van de vennootschap 'Plate, Reuchlin & Co' door Antoine Plate en Otto Reuchlin. Hun doel was om een rechtstreekse verbinding met stoomschepen tussen Rotterdam en New York op te zetten. Hun eerste schip de *Rotterdam* voer in 1873 voor het eerst naar New York. Nadat het bedrijf in de volksmond al langer de Holland-Amerika Lijn werd genoemd werd de naam in 1876 officieel de 'Nederlandsch-Amerikaanse Stoomvaart-Maatschappij Holland-Amerika Lijn'.

De SS Rotterdam, lang het vlaggenschip van de Holland-Amerika Lijn. Fotocollectie Anefo via www.nationaalarchief.nl

Volksverhuizingen

De Holland-Amerika Lijn speelde een grote rol in de grote volksverhuizingen aan het einde van de 19e eeuw. Miljoenen mensen vertrokken naar de Verenigde Staten en deze gelukszoekers moesten allemaal vervoerd worden met stoomschepen. Ondanks de grote successen van de Holland-Amerika Lijn kreeg het bedrijf ook te maken met tegenslagen. Zo zonk de *W.A. Scholten* na een aanvaring voor de kust van Dover, waarbij 132 passagiers en bemanningsleden omkwamen.

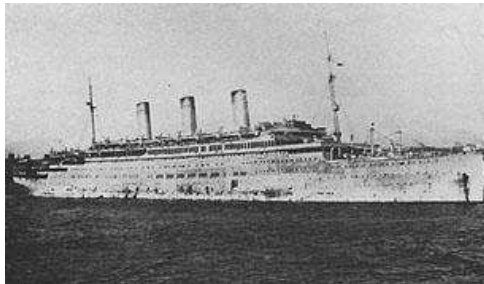

De *W.A. Scholten*

Eerste Wereldoorlog

Ondanks de Nederlandse neutraliteit tijdens de Eerste Wereldoorlog raakte de Holland-Amerika Lijn wel betrokken bij de strijd.

De *Rotterdam* fungeerde bijvoorbeeld als troepentransportschip tussen Amerika en Frankrijk en vervoerde ook munitie. De *Statendam (II)* werd na de bouw in Belfast geconfisqueerd door de Britse overheid en ook ingezet als troepentransport. Het schip vervoerde honderdduizenden Britse troepen, voordat het op 20 juli 1918 zank na aanvallen van twee Duitse U-boten.

Het passagiersschip *Justicia* is op stapel gezet als de *Statendam (II)* voor de [Holland-Amerika Lijn](#)

Tweede Wereldoorlog

De opvolger van dit schip, de *Statendam (III)*, raakte in mei 1940 betrokken bij de Duitse invasie van Nederland. Het schip werd door de Duitsers gebruikt bij de aanval op Rotterdam, waarna het uitbrandde na het grote bombardement op de stad op 14 mei 1940. Een ander schip van de Holland-Amerika Lijn, de *Nieuw Amsterdam*, deed tijdens de oorlog dienst als Amerikaans troepentransport op de Stille Oceaan, en vervoerde in totaal 350.000 soldaten.

Einde van de trans-Atlantische passagiersvaart

Na de Tweede Wereldoorlog kregen de stoomschepen op de Atlantische Oceaan steeds meer concurrentie van de luchtvaart. De grote stoomschepen waren niet meer rendabel en een overtocht per vliegtuig nam veel minder tijd in beslag. De *Nieuw Amsterdam (II)* maakte in november 1971 de laatste oversteek van Rotterdam naar

New York. Het bedrijf concentreerde zich daarna steeds meer op cruises in het Caraïbisch gebied en op de Middellandse Zee.

Overname

Het einde van de passagiersvaart betekende ook het vertrek van de Holland-Amerika Lijn uit Rotterdam. In 1978 verhuisde het hoofdkantoor naar New York, waarna de afkorting HAL van het bedrijf, van Holland-Amerika Lijn, de Engelstalige invulling Holland America Line kreeg. HAL werd in 1989 overgenomen door Carnival Cruises. In het karakteristieke hoofdkantoor van de Holland-Amerika Lijn op de Kop van Zuid in Rotterdam huist sinds 1993 Hotel New York. De schepen van de HAL dragen nog altijd de namen van Nederlandse steden. De Nederlandse oorsprong leeft door in het bekende logo, dat het zeilschip *De Halve Maen* afbeeldt (het schip waarmee Henry Hudson in 1609 Manhattan ontdekte) met op de achtergrond de boeg van de *Nieuw Amsterdam* (II), het bekendste schip van HAL.

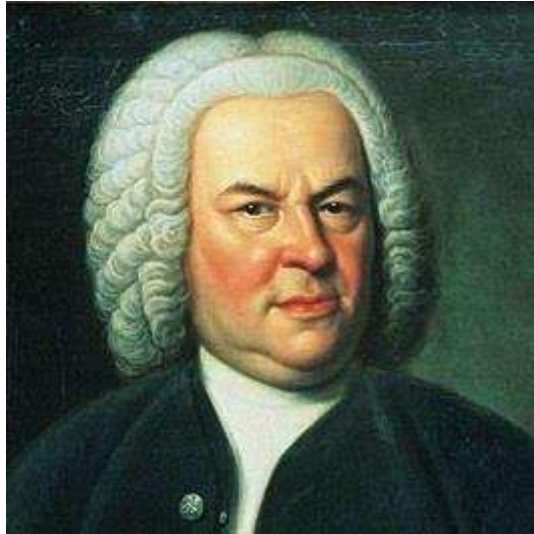
Daarover de volgende keer.

Veel leesplezier.

Cor Kreft.

Nieuw Amsterdam (II),

Tijdreiziger Bach

Johann Sebastian Bach was een man die door de tijd heen reisde, niet met een schip of met een vliegtuig, maar met muziek die de grenzen van de eeuwigheid oversteeg. Het was het begin van de 18e eeuw en Bach, de briljante maar weinig begrepen componist, bevond zich in een stadje langs de rivier de Elbe. De lucht was zwaar van de geur van de bossen en de aarde was bedekt met een dunne laag sneeuw, die de horizon van een mysterieus wit licht voorzag.

Op een dag, terwijl Bach zijn dagelijkse wandelingen door de besneeuwde straten maakte, merkte hij iets vreemds. Een melodie die niet van deze wereld leek te komen, raakte zijn oren. Het was geen muziek die hij ooit eerder had gehoord. Het was een mysterieuze klank die door de lucht zweefde, als een verre echo uit een andere tijd en plaats.

"Wat is dit?" vroeg Bach zichzelf, terwijl hij stopte en zijn blik over de stad liet dwalen. Het leek wel alsof de muziek hem op een andere plaats in zijn gedachten wilde brengen.

De muziek leidde hem naar een oude kerk, waarvan de toren omhoog reikte als een donkere vinger die de hemel aanraakte. Het geluid was nu veel helderder, als een warme gloed die de koude stilte van de winter doordrong. De deuren van de kerk stonden op een kier en Bach betrad voorzichtig het heiligdom, waarbij de ijzige lucht van buiten achter hem sloot.

In de schemering van de kerk stond een onbekende figuur bij het orgel. De man had een lange, grijze mantel en zijn gezicht was bedekt door een sluier van schaduw. Toch leek hij precies te weten wat hij deed. Zijn vingers dansten over de toetsen van het orgel, maar elke noot die hij speelde leek meer dan alleen muziek; het was pure magie.

Bach, zelf een meester van de muziek, kon niet anders dan gefascineerd kijken. Dit was geen gewone componist. Dit was een wezen van andere tijden. De muziek was als een rivier die door de geschiedenis stroomde, een brug tussen het heden en de toekomst.

De mysterieuze man keek op, zijn ogen glinsterend in het schemerlicht. "Johann Sebastian Bach," zei hij zacht, alsof hij zijn naam al lang kende. "Ik heb je hierheen geleid, want ik heb jouw talenten nodig."

Bach keek verwonderd. "Wat bedoelt u?" vroeg hij.

De man glimlachte en zijn handen gleden weer over het orgel. "Jij hebt een gave die de grenzen van je tijd zal overstijgen. Wat jij schrijft, zal in de toekomst weerklinken, een eeuwigheid lang. Maar ik geef je iets meer dan enkel muziek. Ik geef je de mogelijkheid om je composities te laten voortleven in werelden die je je niet kunt voorstellen. Jij zult de muziek zijn die de mensen van de toekomst met elkaar verbindt."

Bach begreep langzaam wat de man bedoelde. Hij was altijd al gedreven geweest door een passie om de grenzen van de muziek te verkennen. Maar nu begreep hij dat zijn werk nooit beperkt zou zijn tot zijn tijdperk. Zijn werken zouden door de eeuwen heen blijven voortbestaan, in een manier die zijn eigen verbeelding te boven zou gaan.

"Ik begrijp het," zei Bach met vastberadenheid. "Ik zal muziek schrijven die de tijd zal overleven. Geen enkele generatie zal vergeten wat ik heb gecomponeerd."

De man knikte goedkeurend en sloeg met een hand op het orgel. Plotseling klonk een nieuwe melodie, die zo prachtig en krachtig was, dat Bach het gevoel had dat zijn hele ziel ermee verweven werd. Het was alsof hij de geheimen van het universum zelf hoorde. Hij wist dat zijn werk vanaf dat moment anders zou zijn. De muziek die hij zou schrijven zou niet alleen de mensen van zijn tijd bereiken, maar ook de toekomst, de sterren, alles wat ooit zou komen.

Toen de muziek verstomde, was de man verdwenen, alsof hij nooit was geweest. Bach stond alleen in de schemerige kerk, zijn gedachten gevuld met nieuwe inspiratie en vastberadenheid. Hij begreep dat zijn muziek nu meer was dan alleen noten op papier. Het was een geschenk voor de toekomst.

De volgende dagen en maanden was Bach in een soort trance. De muzikale ideeën stroomden door hem heen als een rivier die niet meer te stoppen was. Hij componeerde werken die de tijd zouden doorstaan, die de wereld zouden blijven verrijken, zelfs lang nadat hij zelf niet meer zou bestaan.

En zo, in de donkere dagen van zijn leven, was Johann Sebastian Bach niet alleen een componist die de muziek van zijn tijd verfijnde, maar een tijdreiziger, een magiër die muziek schreef die de eeuwigheid zou omarmen.

Burt Ginkie

Opa Klaas en de E-bike:

Een Strijd der Generaties

In een klein dorpje, omringd door groene heuvels en schattige boerderijen, woonden twee mannen die al jaren in dezelfde straat woonden: Opa Klaas en zijn buurman, Jan. Opa Klaas was 82 jaar oud, had een dikke buik, een grijze baard die hem een beetje op een wijze uil deed lijken, en reed nog elke dag trots op zijn oude, krakende fiets. Jan was pas 65, maar voelde zich dankzij zijn moderne e-bike altijd 30 jaar jonger. Het was een vriendschap die ooit gebaseerd was op gezamenlijke liefde voor fietsen – tot de e-bike haar intrede deed.

De strijd begon toen Jan op een mooie lentedag zijn gloednieuwe e-bike naast Opa Klaas' fiets parkeerde. Opa Klaas keek naar het apparaat, waarbij zijn ogen samenknijpen alsof hij een ruimteschip zag landen in plaats van een simpel elektrisch aangedreven fiets.

"Wat is dat voor een ding, Jan?" vroeg hij argwanend.

"Dat, Opa Klaas, is de toekomst! De e-bike!" zei Jan met een grijns van oor tot oor. "Nooit meer zweten, nooit meer moe! Het is alsof je altijd wind mee hebt!"

Opa Klaas keek naar de fiets en rolde zijn ogen. "Wind mee, zeg je? Tja, de enige wind die ik nodig heb, is die van mijn eigen benen! Wat is er mis met een échte fiets?"

Jan lachte hartelijk. "Kom op, Klaas! Je kunt niet ontkennen dat je zelf ook wel een beetje moeite hebt met die heuvels hier in de buurt. Zie het als een manier om het leven makkelijker te maken."

Opa Klaas stak zijn vinger in de lucht. "Makkelijk? Pfff, in mijn tijd hadden we geen elektrische fietsen. Wij trappen gewoon, door weer en wind, met een mand vol boodschappen op de bagagedrager! En dan niet klagen!"

De dagen gingen voorbij en de twee mannen bleven elkaar uitdagen. Opa Klaas besloot dat hij het niet kon laten gebeuren dat Jan met zijn e-bike elke heuvel makkelijker op reed. Dus begon hij in het geheim zijn fiets op te tunen. De ketting werd gesmeerd, de banden opgepompt en zelfs zijn fietsbel kreeg een extra tintje, zodat hij met extra flair voorbij Jan zou kunnen razen.

Op een zonnige zaterdagochtend waren ze beiden weer op weg naar de markt. Jan trapte vrolijk met zijn elektrische motor in zijn rug, terwijl Opa Klaas met een vastberaden blik zijn oude stalen ros aan de gang hield.

Toen ze de grote heuvel naderden, trok Jan vooruit met een snelheid die Opa Klaas deed wrijven in zijn baard. Maar Opa Klaas had iets in petto. Hij trapte zo hard als hij kon, zijn benen schoten heen en weer als de pedalen van een racefiets. En toen, op het moment dat Jan

dacht dat hij de heuvel had veroverd, hoorde hij plotseling een luide 'Tjing!' achter zich.

Opa Klaas schoot langs hem omhoog, zijn fietsbel rinkelend als een kampioen. Jan staarde naar hem, verbijsterd.

"Wat... wat doe jij?" vroeg Jan, terwijl hij de motor van zijn e-bike tot het uiterste aandreef.

Opa Klaas zwaaide vrolijk. "Je dacht toch niet dat ik het op zou geven, hè? Ik heb dit nog steeds in de benen, jongen! Geen motor nodig om te winnen!"

En zo bereikten ze samen de top van de heuvel, maar er was één groot verschil: Jan was buiten adem, zijn motor zoemde zachtjes, en Opa Klaas stond daar, trots en ademloos, zijn handen in de lucht stekend alsof hij net de Tour de France had gewonnen.

Toen Jan eindelijk bijkwam, keek hij naar Opa Klaas en zei met een glimlach: "Misschien heb je toch wel iets van die oude stalen ros in je... maar geef het maar toe, je had toch een beetje hulp van de wind, hè?"

Opa Klaas keek hem schuin aan en grijnsde: "De enige hulp die ik had, was mijn eigen doorzettingsvermogen, Jan. En misschien een beetje het feit dat ik mijn knieholtes al 50 jaar ken. Maar dat vertel ik je niet!"

En zo reden ze samen de heuvel af, waarbij Opa Klaas in zijn eentje de grote kampioen was van het dorp. De strijd was nog niet voorbij, maar in ieder geval had de e-bike een nieuwe waardering gekregen – al was het maar als een hulpmiddel voor mensen die niet zulke onverslaanbare benen hadden als Opa Klaas.

Burt Ginkie

Agenda

Donderdag	17 apr. 2025	Concert in Stuifakkers (o v.b.)	19:30 uur
Donderdag	3 juli 2025	Zomeravondconcert in De Verbinding	20:00 uur
Donderdag	4 sep 2025	Brugge (België) St. Salvatorkathedraal Middagconcert Het Randstedelijk Mannenkoor olv. Arjan Breukhoven Matthijs Breukhoven, orgel	15:00 uur
Donderdag	4 sep 2025	Ieper (België) Menenpoort Het Randstedelijk Mannenkoor olv. Arjan Breukhoven zingt bij de Herdenkingsplechtigheid	20:00 uur
Vrijdag	5 sep 2025	Gent (België) St. Baafskathedraal Middagconcert Het Randstedelijk Mannenkoor olv. Arjan Breukhoven Matthijs Breukhoven, orgel	15:30 uur
Donderdag	18 dec 2025	Brielle Grote of St. Catharijnekkerk Kerstconcert mmv Het Randstedelijk Mannenkoor olv Arjan Breukhoven	20:00 uur

Wist U dat...?

Het mannenkoor repeteert op donderdagavond in De Verbinding, Eikenlaan 2, 3203 BK Spijkenisse. Er wordt gerepeteerd van 19:30 uur tot 21:45 uur.